

Negocios ocultos

Stephen Frears, 2002

Un superheroi sense disfressa

Londres com a somni incomplet

Per poder ser denominat «superheroi» cal complir amb diversos requisits. Primerament s'ha de ser propietat de *Marvel Comics* o de *DC Comics*, ja que el terme «superheroi» ha estat registrat per ells i ningú pot utilitzar-lo sense la seva autorització (no és broma). Passada aquesta prova, potser la més difícil de totes, és necessari tenir algunes de les característiques següents:

1. Tenir un moment d'origen com superheroi, una mena de segon naixement on s'adquireix la qualitat de superheroi.
2. Posseir capacitats especials, el que sol denominar-se «superpoders».
3. Realitzar una lluita desinteressada en defensa dels innocents, els desvalguts, els febles, etc.
4. Tenir una identitat secreta.
5. Dur una disfressa que anunciï a tot el món la seva qualitat de superheroi.

Molt probablement de manera involuntària, Stephen Frears ha filmat amb *Negocios ocultos* la història d'un superheroi posmodern: Okwe, un immigrant nigerià a Londres.

Negocios ocultos és una pel·lícula sobre la immigració el major mèrit de la qual és ser fidel al seu plantejament: tots els personatges són immigrants i els anglesos apareixen només com teló de fons, com extras en un escenari on gairebé sempre són protagonistes. Mitjançant aquest canvi de perspectiva, Londres deixa de ser una capital cosmopolita i glamorosa per a convertir-se en una ciutat sòrdida, en un camp de batalla per la supervivència, en un paisatge brut on la il·lusió d'una vida millor es difumina. No obstant això, no tot està perdut, perquè existeix Okwe, el nostre superheroi, i perquè la quimera de Londres troba substituta: Nova York. Això resulta tristament curiós: com algú que

ha fugit del seu país somiant amb Londres acabarà volent fugir de Londres somiant amb Nova York. Però *Negocios ocultos* no és un film de denúncia o de contingut social. Si es plantejés com a tal fallaria en l'elecció del tema – massa escandalós, ple de llocs comuns–, en el seu tractament – massa hiperbòlic, valgui la redundància–, en la configuració dels seus personatges – massa maniquea– i en la seva resolució – massa optimista–. Es tracta simplement d'una pel·lícula entretinguda, escrita i filmada per a produir tensió i suspès. Un *thriller*.

La trama s'articula bàsicament entorn de dos personatges: Okwe, el nostre superheroi –interpretat per Chiwetel Ejiofor, un dels protagonistes de *Melinda y Melinda* de Woody Allen–, i Senay Gelik, una refugiada turca –interpretada per Audrey Tautou, famosa per *Amelie*, a qui aviat es veurà en la versió

fílmica del *Codi Da Vinci*, i que segueix fidel a l'estratègia d'intentar enamorar-nos amb els seus gestos encantadors. Ambdós personatges comparteixen un pis, treballen en el mateix lloc –un hotel, que serà l'escenari dels fets que desencadenen el thriller– i, faltava més, mantenen una relació d'amistat solidària que amenaça amb convertir-se en amor. També ambdós comparteixen una altra cosa: la condició de treballadors il·legals. Aquesta situació els col·loca constantment en situacions límit, al ser objecte d'explotació i al ser perseguits per un parell de bufons revestits d'inspectors d'immigració.

Afortunadament, davant la indefensió i fragilitat de Senay – qui pateix molt fent gestos encantadors –, apareix Okwe, el nostre superheroï, per a salvar-la de les grapes de Juan – interpretat per Sergi López i Ayats, l'actor vilanoví.

Okwe compleix fidelment amb quatre dels cinc requisits de tot superheroï:

1. Té un moment que marca la seva conversió en superheroï, en aquest cas es tracta d'un episodi fosc, relacionat amb la mort de la seva esposa.
2. Posseïx superpoders: el més visible és la seva capacitat per a estar despert tot el dia i així poder treballar més i ajudar a més gent. A més sap fer de tot i té coneixements *ocults* (és metge, professió que en qualitat de refugiat ha d'ocultar).

3. Realitza una lluita en defensa dels menys afavorits, ja es tracta d'ajudar a Senay a fugir a Nova York o de guarir la gonorrea dels seus amics.

4. Té una identitat secreta, no només a causa de la seva qualitat d'immigrant il·legal, sinó també als secrets del seu passat. Però, desgraciadament, Okwe no duu disfressa. És una llàstima, així ens quedaria més clar què volia fer Stephen Frears – un director, per cert, del qual es pot esperar qualsevol cosa; per a mostra només cal revisar la seva erràtica trajectòria.

Resulta evident que el problema de la immigració és un tema seriós i que el sofriment dels immigrants no ha de banalitzar-se. En aquest sentit, *Negocios ocultos* pretén assenyalar amb tanta vehemència aquestes qüestions que acaba bolcant-se a l'altre extrem: el de la paròdia. Per cert, no es perdin els gestos encantadors de Audrey Tautou.

Per cert, no es perdin els gestos encantadors de Audrey Tautou.

Fitxa tècnica

Equip tècnic

Direcció: Stephen Frears.

Guió: Steven Knight.

Producció: Robert Jones i Tracey Seaward.

Fotografia: Chris Menges.

Música: Christian Henson, Nathan Larson i David Byrne (cançió "Glass, concrete and stone").

Muntatge: Mick Audsley.

Nacionalitat: Regne Unit.

Direcció artística: Rebecca Holmes.

Any: 2002.

Durada: 97 min.

Equip Artístic

Chiwetel Ejiofor (Okwe)

Audrey Tautou (Senay Gelik)

Sergi López (Juan)

Benedict Wong (Guo Yi)

Zlatko Buric (Ivan)

Sophie Okonedo (Juliette)

Filmografia

2006

The Queen

2005

Mrs. Henderson Presents

2000

Liam

Alta fidelidad

1998

Hi-Lo Country

1996

Camioneta

Mary Reilly

1992

Héroe por accidente

1990

Timadores

1988

Las amistades peligrosas

1987

Sammy y Rosie van a la cama

Ábrete de orejas

1985

Mi hermosa lavandería

1984

La venganza

1979

Bloody Kids

1971

Detective sin licencia

1968

The Burning